

Gazeta **910** (69-70) wrzesień-październik 1999

Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej

Z obrad Senatu – s. 4

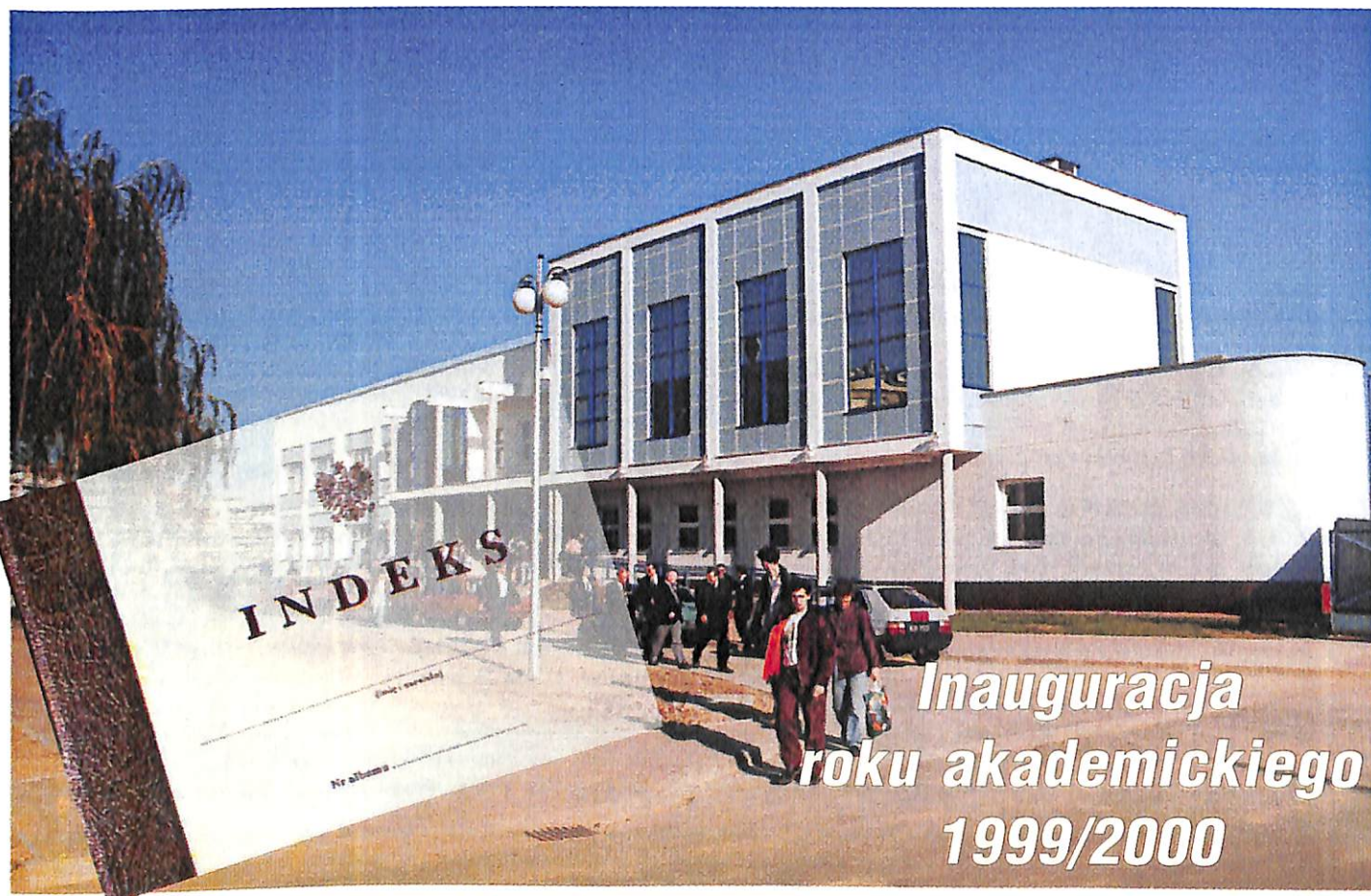
Będziemy o nich pamiętać – s. 7

Abyśmy nie zostali białą plamą ... – s. 12

Sympozja i konferencje PRz ... – s. 14

Info Kurier Samorządu Studentów – s. 18

Sport akademicki – s. 20

I już po wyborach

Nadszedł czas na podsumowanie wyborów organów jednoosobowych i kolegialnych Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 1999-2002 r. Uczelniane Kolegium Elektorów, którego skład podaliśmy w specjalnym, kwietniowym wydaniu "Gazety Politechniki", wybrało 28 kwietnia 1999 r. rektora Politechniki Rzeszowskiej, a 13 maja - prorektorów. Sprawowanie najwyższych funkcji w uczelni powierzono następującym osobom:

- **prof. dr. hab. inż. Tadeuszowi Markowskiemu** - rektorowi,
- **dr. hab. inż. Jerzemu Potenckiemu, prof. PRz** - prorektorowi ds. nauczania,
- **dr. hab. inż. Andrzejowi Sobkowiakowi, prof. PRz** - prorektorowi ds. ogólnych
- **dr. hab. inż. Leonardowi Ziemiańskiemu, prof. PRz** - prorektorowi ds. nauki

Prof. dr. hab. inż. Tadeusz
MARKOWSKI
Rektor

Wydziałowe Kolegia Elektorskie przeprowadziły wybory dziekanów i prodziekanów. Okazało się, że wszędzie tam, gdzie dziekani sprawowali swoją funkcję po raz pierwszy, zostali wybrani ponownie na drugą kadencję. Tylko na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz Budowy Maszyn i Lotnictwa mamy nowych dziekanów. Skład osobowy władz wydziałowych na najbliższą kadencję jest następujący:

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

- **dr. hab. inż. Szczepan Woliński, prof. PRz** - dziekan
- **dr. hab. inż. Janusz Rak, prof. PRz** - prodziekan ds. nauki
- **dr inż. Lech Lichołai** - prodziekan ds. nauczania

WYDZIAŁ BUDOWY MASZYN I LOTNICTWA

- **dr. hab. inż. Feliks Stachowicz, prof. PRz** - dziekan
- **dr. hab. inż. Wiesław Żylski, prof. PRz** - prodziekan ds. nauki
- **dr inż. Edward Rejman** - prodziekan ds. nauczania
- **dr inż. Władysław Zielecki** - prodziekan ds. nauczania

WYDZIAŁ CHEMICZNY

- **dr. hab. inż. Mieczysław Kucharski, prof. PRz** - dziekan
- **dr. hab. inż. Piotr Król, prof. PRz** - prodziekan ds. nauki
- **dr. Janusz Pusz** - prodziekan ds. nauczania

Prof. dr. hab. inż. Tadeusz Markowski (z prawej) przejmuje od ustępującego rektora PRz - prof. dr. hab. inż. Stanisława Kusia insygnia rektorskie (Fot. M. Misiakiewicz)

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

- **dr. hab. inż. Kazimierz Buczek, prof. PRz** - dziekan
- **dr. hab. inż. Jacek Kluska, prof. PRz** - prodziekan ds. nauki
- **dr inż. Bronisław Mrugała** - prodziekan ds. nauczania
- **dr inż. Stanisław Wyderka** - prodziekan ds. nauczania

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA I MARKETINGU

- **dr. hab. inż. Władysław Filar, prof. PRz** - dziekan
- **dr. Andrzej Gazda** - prodziekan ds. nauczania
- **dr. Grzegorz Ostasz** - prodziekan ds. nauczania

Wybraliśmy również członków organów kolegialnych uczelni. W skład Senatu Politechniki Rzeszowskiej weszli, zgodnie z art. 47 p. 1 obowiązującej ustawy o szkolnictwie wyższym, wybrani - rektor, prorektorzy, dziekani:

- **prof. dr. hab. inż. Tadeusz Markowski** - rektor
 - **dr. hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz** - prorektor ds. nauczania
 - **dr. hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz** - prorektor ds. ogólnych
 - **dr. hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz** - prorektor ds. nauki
 - **dr. hab. inż. Szczepan Woliński, prof. PRz** - dziekan WBiIS
 - **dr. hab. inż. Feliks Stachowicz, prof. PRz** - dziekan WBMiL
 - **dr. hab. inż. Mieczysław Kucharski, prof. PRz** - dziekan WCh
 - **dr. hab. inż. Kazimierz Buczek, prof. PRz** - dziekan WE
 - **dr. hab. inż. Władysław Filar, prof. PRz** - dziekan WZiM
- oraz wybrani przedstawiciele pracowników i studentów uczelni:

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

- **dr. hab. inż. Jan Górski, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Bogusław Januszewski, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Grzegorz Prokopski, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Janusz Rak, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Janusz Tomaszek, prof. PRz**
- **dr inż. Lech Lichołai**
- **dr inż. Adam Reichhart**

WYDZIAŁ BUDOWY MASZYN I LOTNICTWA

- **dr. hab. inż. Bogumił Bieniasz, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Zenon Hendzel, prof. PRz**

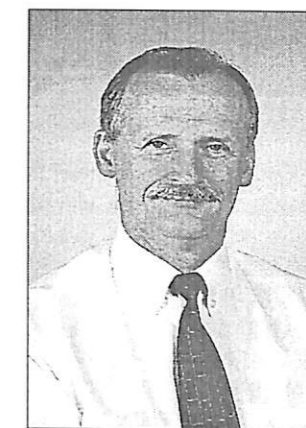
PROREKTORZY

dr. hab. inż. Jerzy
POTENCKI, prof. PRz
- prorektor ds. nauczania

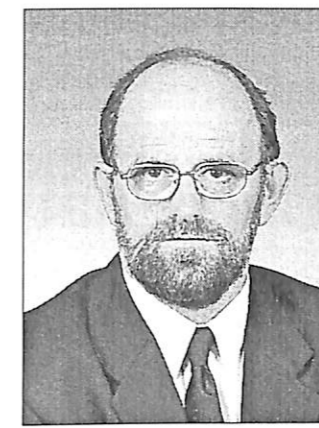
dr. hab. inż. Andrzej
SOBKOWIAK, prof. PRz
- prorektor ds. ogólnych

dr. hab. inż. Leonard
ZIEMIAŃSKI, prof. PRz
- prorektor ds. nauki

dr. hab. inż. Szczepan
WOLIŃSKI, prof. PRz
- dziekan WBiIS

dr. hab. inż. Feliks
STACHOWICZ, prof. PRz
- dziekan WBMiL

dr. hab. inż. Mieczysław
KUCHARSKI, prof. PRz
- dziekan WCh

dr. hab. inż. Kazimierz
BUCZEK, prof. PRz
- dziekan WE

dr. hab. inż. Władysław
FILAR, prof. PRz
- dziekan WZiM

DZIEKANI

- **prof. dr. hab. inż. Henryk Kopecki**
- **dr. hab. inż. Antoni W. Orłowicz, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Romana E. Śliwa, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Łukasz Węsierski, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Wiesław Żylski, prof. PRz**
- **dr inż. Zbigniew Klepacki**
- **dr inż. Edward Rejman**
- **dr inż. Władysław Zielecki**

WYDZIAŁ CHEMICZNY

- **dr. hab. inż. Jacek Jeżowski, prof. PRz**

- **dr. hab. inż. Roman Petrus, prof. PRz**
- **dr. Janusz Pusz**

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

- **dr. hab. inż. Jerzy Bajorek, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Włodzimierz Kalita, prof. PRz**
- **dr. hab. inż. Jacek Kluska, prof. PRz**
- **prof. dr. hab. inż. Leszek Trybus**
- **dr inż. Bronisław Mrugała**
- **dr inż. Jan Rodziński**

Wydział Zarządzania i Marketingu

- prof. dr hab. inż. Jan Adamczyk
- dr hab. Andrzej Daszkiewicz, prof. PRZ
- dr Grzegorz Ostasz

Jednostki Międzywydziałowe

- mgr Małgorzata Kolodziej

Studenci

- Grzegorz Lisowski (WBiIŚ)
- Daniel Kozdęba (WBMiL)
- Jan Oleniacz (WCh)
- Renata Skiba (WE)
- Marcin Gębarowski (WZiM)
- Agnieszka Pulka (WZiM)

Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi

- mgr inż. Kazimierz Brydak
- mgr inż. Artur Majcher
- mgr Stanisław Merkwa
- Edward Nawłoka

Wyборы organów jednoosobowych i kolegialnych Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 1999-2002 przebiegały sprawnie i zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi zasadami. Dowodem na to jest brak protestów ze strony wyborców. Jest to niewątpliwie zasługą wydziałowych komisji wyborczych, które pracowały rzetelnie. W imieniu Uczelnianej Komisji Wyborczej składam serdeczne podziękowania członkom wydziałowych komisji wyborczych. Dziękuję również wszystkim tym, bez których te wybory nie mogłyby się dokonać, a w szczególności pracownikom administracji uczelni, którzy dbali o sprawy organizacyjne wyborów.

Na koniec chcę osobiście podziękować członkom Uczelnianej Komisji Wyborczej za miłą współpracę i czas poświęcony organizacji wyborów.

Tym, którzy zostali powołani do pełnienia zaszczytnych funkcji w uczelni, składam serdeczne gratulacje i życzę sukcesów, które przelożą się na sukces całej naszej uczelni.

dr Krystyna Chłędowska
Przewodnicząca
Uczelnianej Komisji Wyborczej

Z obrad Senatu

Kolejne i ostatnie posiedzenie Senatu Politechniki Rzeszowskiej w kadencji 1996-1999 odbyło się w dniu 24 czerwca 1999 r.

Senat minutą ciszy uczcił pamięć tragicznie zmarłego profesora Andrzeja Kusego - kierownika Katedry Podstaw Elektroniki Wydziału Elektrycznego, wybitnego naukowca, prorektora ds. współpracy z zagranicą w latach 1990-1993.

Również chwilą ciszy uczczono pamięć instruktora-pilota mgr. inż. Wojciecha Tomczaka z Ośrodka Kształcenia Lotniczego, zmarłego wskutek wypadku lotniczego.

Następnie JM Rektor - prof. Stanisław Kuś zapoznał Senat ze stanowiskiem Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych z 6 czerwca 1999 r. w sprawie projektu ustawy pn. "Prawo o szkolnictwie wyższym".

W czasie tego posiedzenia Senatu dr Krystyna Chłędowska - przewodnicząca Uczelnianej Komisji Wyborczej - dokonała wręczenia aktów wyboru władz akademickich uczelni wybranym na kadencję 1999-2002.

Następnie z rąk JM Rektora nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Rzeszowskiej na okres lat pięciu otrzymali:

- dr hab. inż. Jerzy Lewicki (WE),
- dr hab. inż. Jacek Lubczak (WCh).

Senat rozpatrzył wniosek dziekana Wydziału Zarządzania i Marketingu o mianowanie dr. hab. inż. Kazimierza Jaremczuka na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony.

Wybory elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

Informuję, że 28 czerwca 1999 r. odbyły się wybory elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Wybrano:

- z grupy profesorów i doktorów habilitowanych:

- prof. dr. hab. inż. Henryka Galinę
- dr hab. inż. Romanę E. Śliwę, prof. PRZ

- z grupy pozostałych nauczycieli akademickich:

- dr. inż. Bogusława Dołęgę

Senat ponadto podjął uchwały w sprawie:

- ustalenia pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich na rok akademicki 1999/2000 oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych,
 - wyróżnienia medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej",
 - przyjęcia planu rzeczowo-finansowego uczelni na 1999 r.,
 - zmian organizacyjnych na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, związanych z powołaniem Zakładu Badań Konstrukcji,
 - odwołania mgr. Jerzego Czyżowskiego ze stanowiska kierownika Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych.
- Senat również wysłuchał:
- Sprawozdania przewodniczących: Uczelnianej Komisji Wyborczej - dr Krystyny Chłędowskiej oraz Uczelnianego Kolegium Elektorów - dr hab. inż. Romany E. Śliwy, prof. PRZ z przebiegu wyborów władz uczelni na nową kadencję,
 - informacji prorektora ds. nauki - dr. hab. inż. Jerzego Bajorka, prof. PRZ o finansowaniu badań naukowych przez KBN.

Na zakończenie JM Rektor - prof. Stanisław Kuś dokonał krótkiego podsumowania działalności uczelni w minionej kadencji, dziękując wszystkim członkom Senatu za wspieranie w czasie trudnych i burzliwych dyskusji, podejmowanych decyzji, życząc jednocześnie przyjemnych i udanych wakacji.

Marta Olejnik

- dr inż. Grażynę Groszek
- dr. inż. Adama Stadlera

Wybrani elektorzy wezmą udział w wyborach członków Rady Głównej 21 października 1999 r. w Politechnice Warszawskiej. Życzymy im powodzenia.

dr Krystyna Chłędowska
Przewodnicząca
Uczelnianej Komisji Wyborczej

PERSONALIA

Profesury uczelniane

Minister Edukacji Narodowej mianował na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej od dnia 1 sierpnia 1999 r.:

- prof. dr. hab. Stanisława Kopacza, kierownika Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej Wydziału Chemicznego,
- prof. dr. hab. inż. Jana Sieniawskiego, kierownika Katedry Materiałoznawstwa Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa.

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej od dnia 1 września 1999 r.:

- dr. hab. inż. Józefa Dziopaka w Zakładzie Zaopatrzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska na okres 5 lat,
- dr. hab. inż. Stanisława Wołowca w Zakładzie Chemii Organicznej Wydziału Chemicznego na okres 5 lat.

Doktoraty

Mgr inż. Andrzej Pacana, asystent w Katedrze Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie dyscypliny budowa i eksploatacja maszyn, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej w dniu 16 czerwca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Podstawy i efektywność procesu bezkłowego nagniatania walków". Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Mieczysław Korzyński, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Jerzy Łunarski z Politechniki Rzeszowskiej i prof. dr inż. Włodzimierz Przybylski z Politechniki Gdańskiej.

Mgr inż. Lesław Gniewek, asystent w Katedrze Automatyki i Informatyki Wydziału Elektrycznego, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie dyscypliny informatyka, nadany przez Radę Wydziału Informatyki i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej w dniu 22 czerwca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Rozmyta sieć Petriego - synteza i zastosowania". Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Jacek Kluska, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Janusz Kacprzyk z Instytutu Badań Systemowych PAN w Warszawie i dr hab. inż. Jan Magott, profesor Politechniki Wrocławskiej.

Mgr inż. Roman Zajdel, asystent w Katedrze Automatyki i Informatyki Wydziału Elektrycznego, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie dyscypliny informatyka, nadany przez Radę Wydziału Informatyki i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej w dniu 22 czerwca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Algorytmy rozmyto-neuronowe i ich

zastosowanie do sterowania małym robotem". Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Jacek Kluska, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Józef Korbicz z Politechniki Zielonogórskiej, prof. dr hab. inż. Leszek Rutkowski z Politechniki Częstochowskiej i dr hab. inż. Adam Grzech, profesor Politechniki Wrocławskiej.

Mgr Katarzyna Wilczek, asystent w Katedrze Matematyki Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskała stopień doktora nauk matematycznych, nadany przez Radę Naukową Instytutu Matematycznego PAN w Warszawie w dniu 25 czerwca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Dwustosunek harmoniczny i inne niezmienniki konforemne w teorii krzywych Jordana". Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. Józef Zając, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Recenzenci: prof. dr hab. Ewa Ligocka z Uniwersytetu Warszawskiego i dr hab. Dariusz Partyka, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Mgr Andrzej Wloch, asystent w Katedrze Matematyki Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora nauk matematycznych, nadany przez Radę Naukową Instytutu Matematyki Politechniki Wrocławskiej w dniu 6 lipca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Uogólnienia grafów doskonałych". Promotorem w przewodzie doktorskim była dr hab. Maria Kwaśnik, profesor Politechniki Szczecińskiej. Recenzenci: prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki z Politechniki Zielonogórskiej i dr hab. Barbara Rokowska, profesor Politechniki Wrocławskiej.

Bronisław Świder

KRASP

W dniach 3-4 września 1999 r. w Jabłonnie odbyło się, pod przewodnictwem profesora Jerzego Woźnickiego, pierwsze posiedzenie Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) w kadencji 1999-2002.

W posiedzeniu uczestniczył Minister Edukacji Narodowej, profesor Mirosław Handke, który przedstawił członkom Prezydium najnowszy projekt ustawy pn. "Prawo o szkolnictwie wyższym" i zwrócił się do KRASP z zaproszeniem do współdziałania w dziele opracowania ostatecznej wersji rządowego projektu tej ustawy. Prezydium postanowiło udzielić merytorycznego wsparcia inicjatywie Ministra, powołując zespół, który na kolejnym posiedzeniu Prezydium przedstawi propozycję zakresu i treści proponowanych zmian w projekcie usta-

wy. Przyjęte przez Prezydium poprawki zostaną następnie przedstawione konferencjom poszczególnych typów szkół działających w ramach KRASP i na podstawie ich opinii Prezydium rozstrzygnie o stanowisku KRASP wobec projektu ustawy.

Prezydium KRASP, podkreślając znaczenie reformy systemu oświaty, wyraziło poparcie dla działań Ministra rozpoczynających proces jej wdrożenia. Zdaniem Prezydium, rozpoczęta reforma tworzy warunki stymulujące rozwój szkół i kadry nauczycielskiej, sprzyja wyrównywaniu edukacyjnych szans dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich i małych miast oraz stwarza realną możliwość podniesienia poziomu wykształcenia młodego pokolenia - także na poziomie wyższym.

Matter" (2), "International Journal of Electronics, Physica B-Condensed Matter, Vacuum" (2). Wiele także pozycji opublikował w materiałach międzynarodowych konferencji naukowych: Noise in Physical Systems (4), Microelectronics & Microsystem, Ceramics for Electronics (referat zaproszony), Electrical Transport & Optical Properties of Inhomogeneous Media (3), International Conference on Quality in Electronic Components and 2nd European Symposium in Reliability of Electron Devices, Electronic Properties of Metal/Non-Metal Microsystems (3), Conference of Electron Localization & Quantum Transport in Solids.

Dorobek prof. Andrzeja Kusego w działalności organizacyjnej i społecznej to m.in.: przewodniczenie komitetom organizacyjnym i członkostwo w komitetach naukowych konferencji naukowych, pełnienie funkcji prodziekana Wydziału Elektrycznego (1984-1987) i prorektora Politechniki Rzeszowskiej (1990-1992), członkostwo w Sekcji Elektroniki KBN, członkostwo w Komitecie Elektroniki i Telekomunikacji PAN oraz (od 1992 r.) w American Physical Society. Od

1982 roku był stałym recenzentem czasopisma "Thin Solid Films". Potwierdzeniem jego międzynarodowego autorytetu naukowego były częste kontrakty i stypendia zagranicznych ośrodków naukowych w USA, Holandii, Wielkiej Brytanii.

Za całokształt swej działalności był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany, m.in. nagrodami ministra oraz rektora PRZ, medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej". Był odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Edukacji Narodowej. Profesor A. Kusy był nauczycielem akademickim powszechnie szanowanym i wysoko ocenianym przez społeczność naszej uczelni.

Śmierć Profesora Andrzeja Kusego 3 czerwca 1999 r. przebiegała tak wcześnie, wspaniale się rozwijającą działalność naukową i jest niepowetowaną stratą dla polskiej elektroniki, społeczności akademickiej Politechniki Rzeszowskiej, a przede wszystkim Rodziny Profesora.

Odszedł od nas Naukowiec o wszechstronnych zainteresowaniach, niezapomniany Pedagog, niezwykle i wspaniale Człowiek wielkiego serca, dobroci i szlachetności.

Jan Sieniawski

Z przestworzy jeszcze wyżej

W dniu 20 czerwca 1999 r., w czasie przelotu z Ziliny do Sliac, samolot TB-20 "Trinidad" pilotowany przez instruktorów-pilotów Ośrodka Kształcenia Lotniczego PRZ z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn zderzył się z zalesionym zboczem góry. Do tragicznego wypadku doszło w czasie pobytu delegacji OKL na trzydniowym sympozjum, zorganizowanym przez Uniwersytet w Zilinie w Słowacji w związku z wprowadzaniem wspólnych przepisów lotniczych państw europejskich JAR oraz z otwarciem pomieszczenia CBT (Computer Based Training) w szkole pilotów cywilnych Uniwersytetu w Zilinie.

W wyniku obrażeń odniesionych w tej katastrofie 25 czerwca br. w wieku 41 lat zmarł **Marek Panaś**, instruktor-pilot Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej. Od 1976 roku był związany z Aeroklubem Rzeszowskim jako skoczek spadochronowy, pilot szybowcowy i samolotowy. Czynnie zajmował się pływaniem, żeglarskim i narciarstwem. W 1989 roku podjął pracę w ówczesnym Ośrodku Szkolenia Personelu Lotniczego jako instruktor-pilot, od 1996 r. powierzono mu funkcję kierownika Szkolenia Lotniczego w Powietrzu. Marek spędził w powietrzu blisko 3500

godzin, posiadał uprawnienia do lotów na samolotach wielosilnikowych i do lotów według wskazań przyrządów IFR. Dał się poznać jako wspaniały instruktor i organizator szkolenia lotniczego. Był głównym organizatorem obozów kondycyjnych dla studentów i kadry OKL, brał udział w organizowaniu corocznej imprezy "Dwa żywioły - dwie pasje" nad Zalewem Solińskim. W 1998 roku w konkursie organizowanym przez redakcję magazynu "Skrzydłata Polska" został uhonorowany tytułem najsympatyczniejszego instruktora lotnictwa cywilnego.

W katastrofie Marek Panaś mógł się uratować. Siła odrzutu wyrzuciła jego i dwóch słowackich techników z płonącego samolotu, w środku został jednak przygnieciony panelem przyrządów młodszy nasz kolega, instruktor-pilot Wojciech Tomczak. Marek poważnie już ranny, nie bacząc na płomienie, wyciągnął kolegę z płonącej maszyny. Swoim studentom powtarzał, że nieważna jest cena, jaką trzeba zapłacić za ratowanie innych. Sam poświęcił życie, pomagając przyjacielowi. Ciężko poparzony zmarł w Klinice Oparzeń w Koszycach 25 czerwca 1999 r.

Dzień wcześniej, tj. 24 czerwca br. w wieku 26 lat w wyniku obrażeń odniesionych w tej samej katastrofie zmarł drugi instruktor-pilot Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej - **mgr inż. Wojciech Tomczak**.

Wojtek był absolwentem specjalizacji pilotażowej Politechniki Rzeszowskiej. Umiejętności pilotażowe zdobywał w Ośrodku Kształcenia Lotniczego, gdzie dał się poznać jako znakomity pilot, instruktor i organizator. Jego szeroka wiedza teoretyczna, umiejętności praktyczne i bardzo dobra znajomość języków obcych zapowiadały go jako dobrego fachowca w zawodzie lotniczym, co zaowocowało przyjęciem go do pracy w OKL w charakterze instruktora-pilota. Miał około 900 godzin lotu, uprawnienia do lotów na samolotach wielosilnikowych i w lotach według wskazań przyrządów IFR. Na-

tychmiast wpasował się w system kształcenia studentów, czynnie biorąc również udział w pracach nad unowocześnieniem go i dopasowaniem do standardów europejskich. Ciężko poparzony, z licznymi obrażeniami wewnętrznymi zmarł w szpitalu w Zilinie cztery dni po wypadku, nie odzyskawszy przytomności. Obaj na zawsze pozostaną w pamięci licznej rodziny lotniczej. *Navigare necesse est, vivere non est necesse.*

Jerzy Klucznik
Instruktor-pilot

GRANTY

Komitetu Badań Naukowych

zakwalifikowane do finansowania w 1998 r. i I półroczu 1999 r.
(XV, XVI i XVII konkurs)

Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa

- **dr hab. inż. Feliks Stachowicz, prof. PRZ** - "Dokładność kształtu wyrobów wykonywanych w procesach wytłaczania i gięcia blach" - projekt badawczy
- **dr hab. inż. Antoni W. Orłowicz, prof. PRZ** - "Modelowanie struktury i właściwości użytkowych warstwy wierzchniej odlewów żeliwnych uszlachetnionych techniką szybkiej krystalizacji" - projekt badawczy
- **prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski** - "Analiza parametrów uzębienia i ząbienia wypukło-wklęsłego z ewolwentowym zarysem odniesienia" - projekt promotorski
- **prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski** - "Żywotność łopatek silników lotniczych ze stopu EI-867 w aspekcie odkształcenia niejednorodnego i zmian strukturalnych" - projekt promotorski
- **dr hab. inż. Jan Gruszecki, prof. PRZ** - "Sterowanie samolotem bezzalagowym podczas rozpoznania terenu" - projekt promotorski
- **dr hab. inż. Bogumil Bieniasz, prof. PRZ** - "Dynamika wymiany ciepła wysokoobrotowego regeneratora" - projekt promotorski

Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska

- **dr hab. inż. Janusz Tomaszek, prof. PRZ** - "Denitryfikacja w ekosystemach zbiorników zaporowych" - projekt badawczy

Projekty celowe i zamawiane,
zakwalifikowane do realizacji w 1998 r. i I półroczu 1999 r.

Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa

- **prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski** - projekt zamawiany - "Nowoczesne materiały konstrukcyjne oraz kryteria ich wprowadzania dla krajowego przemysłu lotniczego" - Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN w Krakowie. W Politechnice realizowane prace badawczo-rozwojowe nt. "Opracowanie możliwości technologicznych i przetwórczych stopów tytanu w warunkach krajowych"

Wydział Elektryczny

- **dr inż. Jan Paprowicz** - "Zintegrowane usuwanie azotu i węgla w układzie z biomasą osiadłą na ruchomym nośniku" - projekt badawczy
- **prof. dr hab. inż. Andrzej Kusy** - "Kwantowe przejście metal-izolator w materiałach elektronicznych o strukturze ziarnistej: badania transportu i szumów 1/f w niskich temperaturach, model komputerowy" - projekt badawczy (kierowanie projektem przejął **dr inż. Adam Stadler**)
- **dr hab. inż. Jerzy Lewicki, prof. PRZ** - "Przekształtniki AC/DC z autotransformatorem o bardzo małym współczynniku THD" - projekt badawczy
- **dr hab. inż. Marian Wysocki, prof. PRZ** - "Wizyjny system śledzenia i interpretacji gestów wykonywanych rękami" - projekt badawczy
- **prof. dr hab. inż. Andrzej Kusy** - "Obliczanie kwantowej konduktancji systemu mezoskopowego metodą energii własnej" - projekt promotorski (kierowanie projektem przejął **dr hab. inż. Andrzej Kolek, prof. PRZ**)

Wydział Chemiczny

- **dr inż. Ireneusz Opaliński** - "Badanie mechanizmu adhezji cząstek w materiałach rozdrobnionych. Wpływ wilgotności otoczenia i wilgotność krytyczna" - projekt badawczy

- **dr hab. inż. Kazimierz Lejda, prof. PRZ** - projekt celowy - "Opracowanie i wdrożenie do produkcji nowych rozdzielaczowych pomp wtryskowych dla silników wysokoprężnych o pojemności cylindra do 1,3 litra" - Wytwórnia Aparatury Wtryskowej "PZL-Mielec" Spółka z o.o. w Mielcu. W Politechnice realizowane prace badawczo-rozwojowe nt. "Opracowanie konstrukcji i badania nowych rozdzielaczowych pomp wtryskowych do silników wysokoprężnych o pojemności cylindra do 1,3 litra"

Wydział Elektryczny

- ▣ **prof. dr hab. inż. Leszek Trybus** - projekt celowy - "Sterownik wielofunkcyjny PSW-166 i stacja pomiarowa WWT-166 z komunikacją CAN" - Zakład Produkcji Doświadczalnej Automatyki ZPDA - ZAP Spółka z o.o. w Ostrowie Wielkopolskim
W Politechnice realizowane prace badawczo-rozwojowe nt. "Opracowanie prototypów sterownika wielofunkcyjnego PSW-166 i stacji pomiarowej WWT-166 z komunikacją CAN oraz oprogramowaniem uzupełniającym" (projekt zakończony 26 lipca 1999 r.)

Wydział Chemiczny

- ▣ **prof. dr hab. inż. Henryk Galina** - projekt celowy - "Nienasycone żywice poliestrowe o zmniejszonej zawartości styrenu" - Zakłady Chemiczne "Organika Sarzyna" w Nowej Sarzynie
W Politechnice realizowane prace badawczo-rozwojowe nt. "Opracowanie optymalnego składu i dobór warunków syntezy alkidów do nienasyconych żywic poliestrowych o zmniejszonej zawartości styrenu"

GRANTY**zakończone w 1998 r. i I półroczu 1999 r.****Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa**

- ▣ **prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski** - "Dekohezia i stabilność strukturalna dwufazowego stopu tytanu Ti-6Al-2Mo-2Cr w warunkach pełzania i zmęczenia" - projekt promotorski
▣ **dr hab. inż. Jan Gruszecki, prof. PRz.** - "Badania autonomicznych systemów sterowania i nawigacji bezzałogowego aparatu latającego" - projekt badawczy

Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska

- ▣ **prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś** - "Sprężenie młodego betonu jako metoda eliminacji zarysowań termicznych i skurczowych ścian zbiorników żelbetowych" - projekt badawczy
▣ **dr inż. Aleksander Kozłowski** - "Analiza sztywności, stateczności i nośności konstrukcji stalowych o węzłach podatnych (półsztywnych)" - projekt badawczy

Wydział Elektryczny

- ▣ **prof. dr hab. inż. Andrzej Kusy** - "Modelowanie materiałów nieuporządkowanych w kategoriach teorii perkolacji: kompozyty metal-izolator, pomiary w niskich temperaturach" - projekt badawczy

Wydział Chemiczny

- ▣ **prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław S. Hippe** - "Nowe algorytmy i metody formalizacji i przetwarzania wiedzy dziedzinowo zorientowanej" - projekt badawczy
▣ **prof. dr hab. inż. Henryk Galina** - "Pseudoklasyczne modele procesów polimeryzacji i depolimeryzacji" - projekt badawczy
▣ **dr hab. inż. Piotr Król, prof. PRz.** - "Badania wpływu zależności warunków syntezy prepolimerów izocyjanianowych na ich strukturę i właściwości fizykochemiczne przy wykorzystaniu metod symulacji numerycznych i analiz strukturalnych syntezowanych, modelowych, aromatycznych oligo- i retanodizocyjanianów" - projekt badawczy

Halina Surowiec

KBN informuje**Stan przygotowań infrastruktury informatycznej nauki na nadejście 2000 roku**

Włączając się w działania mające na celu zminimalizowanie skutków nadejścia 2000 r. dla systemów teleinformatycznych, Komitet Badań Naukowych (KBN) zbadał stan przygotowania jednostek naukowych. W zakresie działalności KBN znajdują się wszystkie krajowe instytucje świata nauki, czyli szkoły wyższe, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki badawczo-rozwojowe. Jednostki te są jednak w świetle prawa nadzorowane przez inne resorty. Przewodniczący KBN sprawuje nadzór jedynie nad dwoma jednostkami badawczo-rozwojowymi: Ośrodkiem Przetwarzania Informacji (OPI) oraz Naukową i Akademicką Siecią Komputerową (NASK). W dniu 8 lutego 1999 r. Podsekretarz Stanu w Komitecie Badań Naukowych - Małgorzata Kozłowska zwróciła się pismem nr DI-245/JZ/99 do dwóch operatorów sieci rozległych: Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej oraz Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego (operatora sieci POL-34), 19 jednostek wiodących miejskich akademickich sieci komputerowych (MAN) i centrów komputerów dużej mocy obliczeniowej (KDM) oraz 294 jednostek budujących sieci lokalne (LAN) z zapytaniem o ich stan przygotowania na nadejście 2000 r. i podjęte działania w tym zakresie. Odpowiedzi na pismo udzielili obaj operatorzy sieci rozległych (100%), 14 jednostek wiodących sieci MAN i centrów KDM (74%) oraz 126 jedno-

stek budujących sieci LAN (43%). Należy tu zauważyć, że w zakresie zainteresowania KBN znalazły się jedynie sprzęt komputerowy i oprogramowanie. Gruntowne sprawdzenie innych aspektów działalności jednostek pod kątem przygotowania na nadejście 2000 r. pozostaje w gestii resortów nadzorujących i samych jednostek jako samodzielnych podmiotów. Obaj operatorzy sieci rozległych powołali koordynatorów ds. problemu 2000 r. (PR2000) i podjęli dobrze przygotowane organizacyjnie działania, które powinny zapewnić prawidłowe funkcjonowanie sieci i ciągłość w świadczeniu usług na rzecz ich abonentów. Do końca roku obaj operatorzy powinni być gotowi na ewentualne skutki PR2000.

Spośród jednostek wiodących sieci MAN i centrów KDM dwie jednostki (14% odpowiedzi) stwierdziły, że są w pełni przygotowane na nadejście 2000 r., a 12 jednostek (86% odpowiedzi) szczegółowo opisało podejmowane działania obejmujące powołanie koordynatorów i zespołów ds. PR2000, inwentaryzację sprzętu i oprogramowania, uzyskanie certyfikatów od producentów, przeprowadzenie testów, instalację łąk (ang. patch) oprogramowania bądź jego nowszych wersji (ang. upgrade), a także wymiany sprzętu. W niektórych przypadkach jest konieczne zaprzestanie użytkowania starszego sprzętu ze względu na jego nieprzystosowanie do 2000 r. i serwisowania przez producenta (np. komputer Convex C3840). Żadna

z jednostek, które odpowiedziały na zapytanie, nie zlekceważyła problemu i nie wykazała braku przygotowania do jego rozwiązania. Cztery jednostki (28% odpowiedzi) podały konieczne do poniesienia nakłady finansowe w łącznej kwocie 777 200 PLN (czyli około 195 000 PLN na jednostkę). Żadna z jednostek nie stwierdziła braku środków do realizacji wszystkich niezbędnych zadań. Nie ma odpowiedzi od 5 jednostek (26%), budzi to niepokój, co może świadczyć o braku ich działania w omawianym zakresie. Przy takim założeniu stan przygotowania sieci MAN na nadejście 2000 r. można ocenić na 74%. Całość potrzebnych nakładów na zabezpieczenie sieci MAN można ocenić na około 3,7 mln PLN.

Spośród jednostek budujących sieci LAN 26 potwierdziło zgodność wykorzystywanego sprzętu i oprogramowania z 2000 r. (21% odpowiedzi), 92 szczegółowo opisały podjęte działania zmierzające do zapobieżenia skutkom PR2000 we własnym zakresie lub z pomocą firm zewnętrznych (73% odpowiedzi). Siedem jednostek (5% odpowiedzi) w momencie udzielania odpowiedzi nie podjęło jeszcze żadnych działań związanych z PR2000. Trzy z nich planowały rozpocząć działania w późniejszym okresie. Głównymi wskazywanymi problemami był brak pieniędzy (5 jednostek) oraz odpowiednich specjalistów (2 jednostki). Jedna jednostka nie potrafiła udzielić precyzyjnej odpowiedzi, dotyczącej stanu jej przygotowania ze względu na nieobecność osoby odpowiedzialnej (1% odpowiedzi). Czternaście jednostek (11% odpowiedzi) podało konieczne do poniesienia nakłady finansowe w łącznej kwocie 1 302 700 PLN (czyli około 93 000 PLN na jednostkę). Największe problemy sprawia oprogramowanie służące celom administracyjnym jednostek (np. programy finansowo-księgowo- i kadrowo-płacowe, systemy obsługi dziekanatów), stworzone często przez małe, lokalne firmy, które niejednokrotnie przestały istnieć. Sprzęt wykorzystywany w centrach oblicze-

niowych jednostek świata nauki jest dość nowoczesny i albo jest odporny na PR2000, albo jest możliwe jego dostosowanie. Znacznie gorzej wypadła inwentaryzacja stacji roboczych (głównie komputery typu PC), zwłaszcza tych, które są wykorzystywane w administracji jednostek. Maszyny te, zakupywane niejednokrotnie dość dawno, nadal dobrze nadają się do pracy w dotychczasowym charakterze, lecz w celu uzyskania zgodności z 2000 r. powinny być wymienione na nowe. Jednostkowa cena maszyn nie jest zbyt wysoka, ale ze względu na dużą ich liczbę koszty niezbędne do poniesienia przez jednostki są wysokie. Należy tu jednak zauważyć, że w wielu przypadkach nie jest konieczne bezwzględnie uzyskanie stuprocentowej odporności tych maszyn na PR2000, gdyż ich ewentualnie błędne działanie nie powinno być częste i przez to zbyt uciążliwe. Należy oczekiwać, że stopień przygotowania jednostek, które nie zareagowały na pismo, jest niższy niż jednostek, które przedstawiły odpowiednie informacje. Brak odpowiedzi w niektórych przypadkach był spowodowany jednak innymi niż brak działań względami (np. zapomnienie, nieobecność osoby odpowiedzialnej, niechęć do dodatkowej sprawozdawczości). Przyjmując, że jednostki, które nie udzieliły odpowiedzi, są przygotowane w około 50%, można szacować, że ogólnie jednostki budujące sieci LAN są na nadejście 2000 r. przygotowane w około 69%. Całość nakładów potrzebnych na przystosowanie sprzętu komputerowego w jednostkach budujących sieci LAN do działania w 2000 r. (wraz ze stacjami roboczymi) można oszacować na prawie 27,5 mln PLN, z czego jednostki są w stanie pokryć w tym roku około 50%.

Borys Czerniejewski
Dyrektor Departamentu
Systemów Informatycznych KBN

Nauka polska już w Unii Europejskiej

4 września 1999 roku weszła w życie decyzja Rady Stowarzyszenia między Unią Europejską i Polską o uczestnictwie Polski w 5. Programie Ramowym Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej. Polscy naukowcy będą więc uczestniczyć w największym europejskim programie badań naukowych dysponującym w latach 1999-2002 budżetem blisko 15 mld euro.

Komitet Badań Naukowych rozpoczął starania o przystąpienie Polski do 5. Programu Ramowego Badań w 1997 r., co znalazło swój wyraz w wystąpieniu Przewodniczącego KBN podczas spotkania ministrów ds. nauki w Brukseli w maju tego roku i zostało potwierdzone pismem Przewodniczącego do Komisarza ds. Nauki w Komisji Europejskiej z 26 sierpnia 1997 r. Podstawą prawną udziału polskich jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych oraz przedsiębiorstw w 5. PR jest **decyzja Rady Stowarzyszenia UE - Polska nr 4/99 z 4 sierpnia 1999 r.** (tekst podpisanej decyzji opublikujemy niezwłocznie po jej otrzymaniu z Rady Stowarzyszenia), która wchodzi w życie po 30 dniach od daty podjęcia, a więc 4 września br.

Podjęcie tej decyzji przez Radę Stowarzyszenia było możliwe m.in. dzięki zakończeniu przeglądu porównawczego polskiego prawa z dorobkiem prawnym Wspólnot Europejskich (tzw. *acquis communautaire*) w obszarze nauki i badań. Stwierdzony podczas przeglądu brak sprzeczności obowiązujących w Polsce aktów prawnych z prawodawstwem wspólnotowym doprowadził do czasowego zakończenia negocjacji w tym obszarze. Komisja Europejska, nie przewidując problemów przy przyjęciu przez Radę Stowarzyszenia wspomnianej decyzji, w oficjalnym stanowisku stwierdziła, że polscy partnerzy mogą wchodzić w skład konsorcjów skła-

dających wnioski w konkursach, w których termin składania wniosków upływał przed wejściem w życie tej decyzji. Słusznie przewidywano bowiem, że decyzja wejdzie w życie przed podpisaniem kontraktów na realizację wybranych projektów. Polska przystąpiła do 5. PR na zasadach prawie identycznych z zasadami obowiązującymi kraje członkowskie Unii Europejskiej i polscy partnerzy będą traktowani na równi z partnerami tych krajów.

Jedyny wyjątek stanowi w tym zakresie konieczność uczestnictwa w konsorcjum co najmniej jednego partnera (z sektora nauki lub przemysłu) z kraju członkowskiego Unii oraz włączenie polskich ekspertów do komitetów poszczególnych programów bez prawa udziału w głosowaniach. Polscy eksperci mogą również uczestniczyć (za wynagrodzeniem) w ocenie wniosków składanych w konkursach. Komisja Europejska zachęca zainteresowanych do formalnego zgłaszania swych kandydatur. Od eksperta wymaga się udokumentowanej wiedzy w dziedzinach priorytetowych 5. PR i doświadczenia w prowadzeniu działalności w sektorze nauki, przemysłu lub administracji.

Składka Polski do 5. PR została określona na podstawie stosunku produktu krajowego brutto w Polsce i w Unii Europejskiej na poziomie 1,65% budżetu Programu, czyli 226 mln euro. Jednocześnie Komitet Badań Naukowych wynegocjował z Komisją Europejską obniżenie składki w poszczególnych latach Programu (wpłata 40% składki w 1999 r., 60% w 2000 r., 80% - w 2001 r. i 100% - w 2002 r.). Komisja przyjęła tę propozycję jako model obowiązujący w negocjacjach ze wszystkimi stowarzyszonymi krajami zainteresowanymi przystąpieniem do 5. PR. Jednocześnie Komisja zgodziła się, żeby do 50% tak obliczonej składki zostało pokryte z przyznanych Polsce środ-

ków z programu PHARE. Tak więc KBN w 1999 r. zapłaci ze swojego budżetu za przystąpienie do 5. PR nieco ponad 10 mln euro (a 10 mln będzie pochodzić ze środków PHARE). Kwota ta spowoduje uszczuplenie środków przeznaczanych na naukę w kraju. Dlatego też korzystne byłoby "odzyskanie" polskiego wkładu do 5. PR w formie dofinansowania przedsięwzięć realizowanych przez konsorcja, w których skład wchodzi polscy partnerzy. Środki przekazywane przez Komisję Europejską na realizację przedsięwzięć w ramach 5. PR będą zwolnione z opodatkowania. Ponadto KBN podjął działania zmierzające do dopuszczenia do udziału w programach krajowych podmiotów unijnych na zasadzie wzajemności.

Komitet Badań Naukowych będzie wspierał udział polskich jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych w 5. PR i prowadzi szeroko zakrojoną akcję promocyjną Programu. Jednostki, które będą realizowały przedsięwzięcia dofinansowywane z 5. PR, będą mogły ubiegać się o dodatkowe dofinansowanie z KBN w ramach wymaganego wkładu krajowego do tych przedsięwzięć. Dofinansowanie może wynosić do 90% kosztów krajowych w konkursach ogłoszonych w 1999 r., a w następnych latach odpowiednio: do 80% - w 2000 r., do 70% - w 2001 r. i do 60% - 2002 r. Ponadto w przypadku projektów

nie przyjętych do realizacji w związku z danym konkursem, ale ocenionych przez Komisję Europejską jako co najmniej dobre, jednostki krajowe mogą otrzymać ryczałtowe dofinansowanie w kwocie 15 000 PLN na podtrzymanie współpracy z partnerami zagranicznymi i pokrycie kosztów ponownego złożenia wniosku. W związku z programem PHARE SCI-TECH II w drodze konkursu **zostało przyznanych 200 dotacji po 2000 euro** na przygotowanie wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach 5. PR.

Informacje o 5. PR są upowszechniane przez dofinansowywane przez KBN punkty kontaktowe. **Krajowy Punkt Kontaktowy** został utworzony przy Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie (koordynator: **dr Andrzej Siemaszko**). W drodze konkursu wniosków wybrano również **24 regionalne i branżowe punkty kontaktowe**.

Dodatkowe informacje o 5. Programie Ramowym można znaleźć w sieci Internet pod adresami:

- ☐ <http://www.kbn.gov.pl/VPR/>,
- ☐ <http://www.npk.gov.pl/>,
- ☐ <http://www.cordis.lu/fp5/>.

*dr Tadeusz Zaleski
Rzecznik prasowy KBN*

Abyśmy nie zostali białą plamą

Tytuł tego artykułu zainspirowała kolorowa mapa Europy Zachodniej, opublikowana w RTD Info [1999, nr 21 "Diversity, convergence, cohesion" (europa.eu.int/comm/dg12/rtinf21/en/st.html)], przedstawiająca wykorzystanie środków 3. Programu Ramowego Unii Europejskiej. Regiony, które zdobyły najmniej funduszy, były białe.

Ostatnio w mediach pojawiają się emocjonalne dyskusje o celowości naszego akcesu do Unii Europejskiej. Wydaje się jednak, że prędzej czy później w niej się znajdziemy. Czy jesteśmy na to przygotowani? Czy przygotowujemy młodzież tak, aby mogła bez oporów i stresów poruszać się na europejskim rynku pracy? Czy jako największa uczelnia techniczna w regionie oddziałujemy na tyle, aby zachęcić przedsiębiorstwa, małe firmy, samorządy do partycypowania w programach Unii Europejskiej, by w przyszłości odnosiły sukcesy w silnie konkurencyjnym otoczeniu? Czy zatem robimy wszystko, aby województwo podkarpackie nie było przedstawione jako biała plama?

Podjęciem się sprawowania funkcji, której głównym obszarem działania jest współpraca międzynarodowa, chciałbym przedstawić problemy, jakie występują w naszej uczelni i działania, które będą miały na celu rozwinięcie współpracy międzynarodowej we wszystkich dziedzinach, żywotnie związanych z działalnością akademicką.

Czasy mecenatu mijają i profesorowie coraz częściej muszą zabiegać o zdobycie środków na badania naukowe. Jakże często w rozmowach słyszy się narzekania na brak pieniędzy, a jednocześnie liczba wychodzących z naszej uczelni aplikacji o granty jest bardzo mała. Jest to szczególnie niebezpieczne, gdyż Polska przystąpiła jako pełnoprawny partner do 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej (5. PR), zatem polskie zespoły badawcze mogą bez żadnych ograniczeń ubiegać się o granty. Co więcej, KBN zapewnia dodatkowe środki finansowe po uzyskaniu funduszy z 5. PR, a że kwota do dyspozycji to około 15 mld euro, jest o co się ubiegać. W najbliższym czasie zorganizujemy więc zebranie informujące o założeniach, celach i sposobie ubiegania się o granty w związku z 5. PR. **Zainteresowani mogą znaleźć wyczerpujące informacje w Internecie pod adresem www.cordis.lu.**

Trzeba wiedzieć, że 5. PR jest najważniejszym źródłem funduszy zagranicznych, o które możemy się ubiegać. Nie należy jednak ignorować innych możliwości. W programie naukowym NATO, w trzyletnim okresie przejściowym, Polska może być traktowana jako kraj partnerski lub jako kraj NATO, według uznania składającego wniosek. Zatem z jednej strony istnieje możliwość współpracy z grupami naukowymi z krajów NATO, a z drugiej - wystąpienie o grant wraz z zespołem z kraju partnerskiego. Zachęcałbym do skorzystania z tej formy zdobycia funduszy przede wszystkim te osoby z naszej uczelni, które prowadzą współpracę z grupami badawczymi ze Słowacji i z Ukrainy. Procedura przygotowania wniosku jest wyjątkowo prosta. Pozwoliłem sobie rozesłać wstępne informacje do dziekanów, natomiast **dalsze informacje są dostępne pod adresem www.nato.int.**

Nie jest to jedyna forma działalności naukowej NATO. Pod auspicjami tej organizacji są organizowane dwa typy konferencji Advanced Research Workshops i Advanced Study Institutes. Zwykle poziom ich jest bardzo wysoki i organizatorzy zapewniają znaczną redukcję opłat (czasem całkowitą, łącznie z refundacją kosztów przejazdu). Zwracam więc uwagę, szczególnie naszym młodszym kolegom, na możliwości, jakie stwarzają te programy. European Science Foundation (www.esf.org) również organizuje corocznie wiele konferencji, kierując się podobnymi zasadami. Obydwie organizacje zachęcają także do składania wniosków o organizację nowych konferencji, które w znacznym stopniu finansują.

Poruszony problem konferencji jest bardzo ważny w działaniach naszej uczelni. Kontakty z kolegami pracującymi w tej samej dziedzinie, wymiana doświadczeń, poznanie czołowych przedstawicieli danej dyscypliny naukowej czy też możliwość wystąpienia i prezentacji własnych wyników są bardzo istotne szczególnie dla młodych pracowników. Uważam, że jest to wręcz niezbędne do ich prawidłowego rozwoju naukowego. Niestety, ze względu na rosnące koszty na konferencje wyjeżdżają głównie profesorowie i na konferencjach zagranicznych wśród uczestników z Polski widzi się przeważnie ludzi starszych. Biorąc to pod uwagę oraz z powodu ograniczeń finansowych, należy zmodyfikować obowiązujący w naszej

uczelni system dofinansowywania wyjazdów na konferencje. Należy preferować wystąpienia ustne, komercjalizacja konferencji powoduje bowiem, że jeżeli autor nie napisze totalnych bzdur, jego abstrakt zostanie zakwalifikowany jako poster. Należy również zapewnić większy udział naszych młodszych kolegów w wykorzystaniu tego funduszu oraz preferować uczestnictwo w konferencjach o niezbyt wygórowanych opłatach w krajach europejskich. Bardzo często nie wykorzystujemy też szansy uczestniczenia w konferencjach międzynarodowych organizowanych w Polsce.

Nie korzystamy również z możliwości wyjazdów na staże naukowe w ramach stypendiów oferowanych corocznie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Jest to bardzo dziwne, ponieważ oferta jest bogata zarówno dla profesorów, jak i adiunktów oraz asystentów. Procedura ubiegania się o tego typu stypendia jest bardzo prosta, a Politechnika pokrywa wyłącznie koszty podróży. Należy mieć zwykle (ale nie zawsze) zgodę ośrodka, do którego chcemy jechać. Nie stanowi to jednak problemu, gdyż mając własne fundusze (stypendium) zostaniemy przyjęci przez każdego profesora. Wystarczy krótki list do kogoś, kogo znamy osobiście lub z publikacji. Zachęcamy do ubiegania się o tego typu stypendia. Sekcja Współpracy z Zagranicą oferuje pomoc w znalezieniu ośrodka i nawiązaniu kontaktu. Informacje o ofercie stypendialnej MEN zostały rozesłane do katedr i zakładów. Indywidualne stypendia naukowe oferują również 5. PR (Marie Curie Fellowships), NATO, ESF oraz liczne fundacje, np. The Kościuszko Foundation (www.kosciuszkofoundation.org), Fulbright Foundation (www.fulbright.edu.pl), Alexander von Humboldt Stiftung (www.avh.de), Volkswagen Stiftung (www.volkswagen-stiftung.de), Japan Society for the Promotion of Science (www.jsps.usa.org) i wiele innych. O każdej możliwości będziemy informować wszystkich pracowników uczelni. Chciałbym również zwrócić uwagę, że można także uzyskać stypendium dla pracowników administracji. Sądzę, że w wielu dziedzinach, jak chociażby działanie bibliotek, opracowanie

systemu punktów kredytowych, doświadczenia z innych krajów, byłyby bardzo pomocne.

W końcu, lecz zdecydowanie nie na końcu, chciałbym poświęcić nieco miejsca naszym najmłodszym kolegom - studentom. W "Forum Akademickim" (1998, 7-8, s. 56-57) opublikowałem artykuł "Umysły przygotowane", w którym wyraziłem swoje poglądy na temat kształcenia studentów. Jeżeli mamy przygotować młodych ludzi do życia w Europie, koniecznie musimy wysyłać ich za granicę. Dokonania poprzedniej ekipy są bardzo znaczące; wykorzystano pierwszą szansę wejścia do programu SOCRATES/ERASMUS. Będziemy się starać rozszerzyć ofertę, zaniepokojenie jednak budzi fakt, że jedynie około 50% chętnych zdało, i tak liberalny, egzamin z języka obcego. Dużą rolę ma tu do odegrania Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, ale również Rady Wydziałów. Nie można ciągle ograniczać liczby godzin nauczania języków obcych. Przedmioty te powinny być traktowane na równi z innymi. Należy również stworzyć możliwości dalszego doskonalenia umiejętności posługiwania się językami obcymi zarówno dla studentów, jak i pracowników. Chciałbym doprowadzić do sytuacji, aby każdy student naszej uczelni, mając odpowiednią średnią ocen i znajomość języka obcego, mógł sprawdzić się co najmniej w ciągu jednego semestru w uczelni zagranicznej. Planujemy jednocześnie zapewnienie studentom możliwości odbywania praktyk wakacyjnych w zakładach przemysłowych Polski i Europy, a także kontynuowania nauki na studiach doktoranckich w USA.

Oczywiście sukces tych wszystkich działań nie zależy wyłącznie od pracy ekipy sprawującej funkcje kierownicze. Wręcz przeciwnie, zależy przede wszystkim od zaangażowania wszystkich zainteresowanych. Musimy sobie uświadomić, że wkraczamy w czasy, w których konkurencja w nauce i edukacji będzie coraz większa. Należy więc podjąć działania, aby sprostać tym wyzwaniom, **jest to być albo nie być naszej instytucji.**

Andrzej Sobkowiak

Krajowy Zjazd Delegatów PZITB w Rzeszowie

W dniach 28-30 czerwca 1999 r. odbył się w Rzeszowie XXXVIII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Miejscem obrad dla ponad 180 uczestników, a także zaleczeniem noclegowym, był Hotel "Budimex-Rzeszów".

Wśród pięciu delegatów reprezentujących środowisko rzeszowskie było trzech pracowników Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska PRz, tj. **prof. Stanisław Kuś**, **prof. PRz Szczepan Woliński** oraz **dr inż. Adam Reichhart**.

Podstawowym celem zjazdu było wybranie nowych władz Związku na następną 3-letnią kadencję oraz wypracowanie podstaw dalszej działalności w warunkach stale zmieniającej się sytuacji formalnoprawnej. Miłym akcentem dla rzeszowskiego środowiska inżynierskiego, a także naszej uczelni jest fakt, że nowym przewodniczącym PZITB został **prof. Stanisław Kuś** - rektor PRz poprzedniej kadencji.

Uczestnicy zjazdu zwiedzili Zamek w Łańcucie, a także nowe inwestycje Politechniki Rzeszowskiej - wznoszone dla WBiŚ laboratorium oraz Zespół Sal Wykładowych. Ich prezentacja była tym ciekawsza, że tutaj pierwotnie planowano

Moment odznaczania delegatów zjazdu (Fot. Jerzy Szyszka)

zorganizować obrady. Rzeszowskie spotkanie reprezentantów branży budowlanej z całej Polski uświetnił wspaniałym występem zespół "Połoniny".

Grzegorz Bajorek

“Fides et ratio” - reminiscencje

Encyklika Jana Pawła II “*Wiara i rozum*” podejmuje starą, można by powiedzieć, odwieczną problematykę. Każdy człowiek zadaje sobie pytania o sens życia, miłości i cierpienia, zastanawia się nad granicami swego poznania. Człowiek boryka się z trudnością pogodzenia w sobie, w jednej osobie, sposobów poznawania przez wiarę i przez rozum. Ojciec Święty, publikując encyklikę “*Fides et ratio*”, ukazuje drogę ratunku dla rozbitego wewnątrz człowieka. Z jednej strony człowiek jest zaangażowany w świat materii i ulega często pokusie skuteczności w działaniu jako głównego kryterium prawdy i dobra, z drugiej zaś strony tęskni za poznaniem siebie i świata w całej pełni, również w przestrzeni ducha i nadprzyrodzonej. Odpowiedź na trudności człowieka zawarta w encyklice wymaga od nas wszystkich uczciwości i prostolinijności w myśleniu oraz pielęgnowanych poglądach. W naszej Ojczyźnie “zadanie domowe” postawione przez Papieża, moim zdaniem, powinno być “odrobione” bardzo rzetelnie ze względu na widoczne braki w rozumowym uzasadnieniu możliwości Objawienia i sensowności wiary oraz ze względu na bezrozumny ateizm wielu ludzi.

Symposium pt. “*Rozumieć i wierzyć*”, które odbyło się 22 maja 1999 r. miało na celu przybliżyć rzeszowianom zawartą w ostatniej encyklice myśl Ojca Świętego w przededniu Jego przyjazdu do Polski. Przedsięwzięciu patronowali JE ks. bp Kazimierz Górny - Biskup Rzeszowski, Andrzej Szlachta - Prezydent Miasta Rzeszowa, Bogdan Rzońca - Marszałek Województwa Podkarpackiego

Przypominamy, że organizatorem symposiumu był Instytut Teologiczny - Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie, Studium Filozofii Klasycznej im. św. Tomasza z Akwinu przy Dominikańskim Duszpasterstwie Akademickim “Szopka” w Rzeszowie oraz Zakład Nauk Humanistycznych Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej.

W spotkaniu m.in. wzięli udział o. prof. M.A. Krapiec OP, o. prof. J.A. Kłoczowski OP, ks. prof. M. Rusecki, a symposium odbyło się w nowym Zespole Sal Wykładowych PRZ przy al. Powstańców Warszawy.

Bardzo mnie ucieszyło tak duże zainteresowanie ludzi. Nasi goście - ojciec Krapiec, ojciec Kłoczowski i ksiądz Rusecki przedstawili bardzo ciekawe wykłady. Jak oceniam przebieg? Jeśli chodzi o symposium o niełatwej i wymagającej tematyce, to frekwencja była zdumiewająco duża. Część słuchaczy otarła się trochę o filozofię przede wszystkim w Studium Filozofii Klasycznej, które znakomicie przygotowywało do tego symposiumu. Zasadniczy kurs filozofii, taki elementarz filozoficzny, jaki mieliśmy w czasie rocznego działania naszego Studium, dawał dobre podstawy do zrozumienia wykładów i dyskusji panelowej symposiumu.

Jednym z podmiotów organizujących symposium “*Rozumieć i wierzyć*” o encyklice Jana Pawła II “*Wiara i rozum*” było Studium Filozofii Klasycznej im. św. Tomasza z Akwinu przy Dominikańskim Duszpasterstwie Akademickim “Szopka” w Rzeszowie. Samo Studium powstało w związku z potrzebami komunikacji między ludźmi. Ludzie wypowiadają swe myśli, ale nie zawsze rozmawiają na ten sam temat, chociaż mówią te same słowa. Rozumienie słów bywa zróżnicowane i by jakoś sprowadzić rozmowę na jedną płaszczyznę, żeby mógł dokonać się dialog i prawdziwe spotkanie między ludźmi, potrzeba uz-

godnienia, stworzenia jednej płaszczyzny myślenia, płaszczyzny pojęć, płaszczyzny rozumienia świata. Studium Filozofii Klasycznej to zadanie spełniło. Sądzę, że spotkania, wykłady na różne tematy z różnymi filozofami, wykładawcami przez cały rok umożliwiły słuchaczom zdobycie jakiejś umiejętności operowania słowem, jakiejś umiejętności systematycznego, zdyscyplinowanego myślenia, by umieć nazywać rzeczywistość otaczającą nas czy też tę rzeczywistość, którą my jesteśmy, ludzka.

Opublikowanie encykliki “*Wiara i rozum*” 15 października 1998 r. przez Jana Pawła II zbiegło się z inauguracją Studium Filozofii Klasycznej. Daliśmy się zainspirować encyklice w poszukiwaniu Prawdy. Pomysł symposiumu zrodził się w Studium i jednocześnie w tym samym czasie myśl taka powstała w Seminarium Duchownym. Dalej w sposób naturalny wymiana informacji doprowadziła do podjęcia wysiłków, by zorganizować symposium na temat encykliki Papieża i wyjście z tym pomysłem do Politechniki, która w Rzeszowie jest naszym najbliższym sąsiadem. Przyjęliśmy chętnie propozycję uczestnictwa Instytutu Filozofii WSP i wszystko to złożyło się na całokształt symposiumu. Spotkanie też miało na celu upowszechnienie myśli Papieża, pragnienie Papieża ochrony trwałych wartości, prawdy, możliwości poznania świata i tymi dwoma różnymi sposobami, którymi są uzupełniający się rozum i wiara.

Co na przyszłość?

Chcemy kontynuować na pewno Studium Filozofii Klasycznej. Forma i tematyka się na razie klaruje - jesteśmy otwarci na sugestie zainteresowanych. Pragniemy zrobić spotkania monograficzne. Siedem spotkań, raz w miesiącu w ciągu roku akademickiego. W programie - wykład z dyskusją. Symposium zakończyło się sukcesem i jest myśl, żeby inne tematy też podejmować w takiej publicznej formie, ogólnej dla Rzeszowa i całego województwa podkarpackiego, zapraszając różnych ludzi, którzy mają coś do powiedzenia. Myślę, że życie będzie podpowiadało rozmaite tematy, które będzie można w ten sposób omawiać. Refleksja jest ważna i potrzebna do kształtowania elit, ludzi, którzy rozumieją, znają różne problemy.

o. Marek Grzeleczak OP
DA “Szopka”

X Jubileuszowe Symposium Dynamiki Konstrukcji

Głównym celem cyklicznie organizowanych Symposiumów Dynamiki Konstrukcji jest prezentacja prac badawczych z tej dziedziny realizowanych w różnych ośrodkach w kraju i za granicą, a także wymiana poglądów w gronie specjalistów z takich dziedzin, jak: mechanika teoretyczna i stosowana, teoria drgań, dynamika maszyn oraz teoria konstrukcji.

Profesor Roman Ciesielski (PK) w czasie wygłaszania referatu na X Jubileuszowym Symposiumie Dynamiki Konstrukcji; w środku - prof. Jan Osiecki (WAT); po prawej - prof. Paweł Sniady (PWt), (Fot. M. Misiakiewicz)

Dziesiąte z kolei Jubileuszowe Symposium Dynamiki Konstrukcji odbyło się w dniach 25-26 maja br. w Rzeszowie. Organizatorem była Katedra Mechaniki Konstrukcji Politechniki Rzeszowskiej ze współudziałem i pod patronatem Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej - Sekcji Mechaniki Konstrukcji, Komitetu Budowy Maszyn - Sekcji Podstaw Konstrukcji oraz Komitetu Mechaniki Polskiej Akademii Nauk.

Główne zagadnienia, jakie poruszono w czasie symposiumu, to:

- dynamika konstrukcji,
- dynamika maszyn,
- teoria drgań,
- wibroakustyka,
- badania doświadczalne.

W symposiumie uczestniczyło 85 osób z Ukrainy, Słowacji i Polski. Na sesjach plenarnych i plakatowych wygłoszono 69 referatów, recenzowanych i zakwalifikowanych przez Komitet Naukowy.

Tematyka symposiumu sprawiła, że w Rzeszowie gościliśmy znanych, o wielkim autorytecie specjalistów, a także znaczną liczbę młodych pracowników nauki zajmujących się wymienionymi dyscyplinami nauki.

Symposium Dynamiki Konstrukcji poprzedziło Konferencję Metod Komputerowych w Mechanice.

Jeden dzień był dniem wspólnym, w którym zarówno w czasie trwania symposiumu, jak i konferencji były prezentowane prace z zakresu dynamiki konstrukcji.

Referaty generalne wygłoszone przez wymienionych profesorów podczas symposiumu poruszały następujące tematy:

- Roman Ciesielski: “*Nowości teoretyczne i normalizacyjne w problematyce wpływów sejsmicznych na budowie*”,
- Zenon Waszczyszyn, Edward Maciąg: “*Some new results and prospects of the neural analysis of building vibration problems*”,
- Zbyszko Stojek: “*Halas w otoczeniu mostów blachownicowych*”,
- Izabela Krzysztofik, Jan Osiecki: “*Dynamika sterowania pocisków raketowych krótkiego zasięgu*”,
- Janusz Kawecki: “*Drgania odciągów maszyn i rozwiązania techniczne prowadzące do ich redukcji*”,
- Andrzej Tylikowski: “*Simulation examination of active and semiactive damping of structural vibrations*”.

Profesor Stanisław Kus (PRz) i profesor Kazimierz E. Oczos (PRz) - w pierwszym rzędzie; drugi rząd od lewej - prof. Zbyszko Stojek (PRz), prof. Józef Nizioł (PK), prof. Edward Maciąg (PK), prof. Bogdan Olszowski (PK) na sali obrad (Fot. M. Misiakiewicz)

Materiały symposiumu zostały wydane przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej pod nazwą “*Problemy dynamiki konstrukcji*”.

Na zakończenie należy zaznaczyć, że symposiuma te, organizowane od 1968 r., są ściśle związane z głównym inspiratorem i niestrudżonym ich aranżerem prof. zw. dr. hab. inż. Zbyszkiem Stojkiem, który w listopadzie br. będzie obchodził 70. rocznicę urodzin. Z tej okazji, wyrażając wolę uczestników symposiumu, serdeczne życzenia - zdrowia, wielu osiągnięć, dalszej pracy z gronem współpracowników oraz okragłej setki składa niżej podpisany.

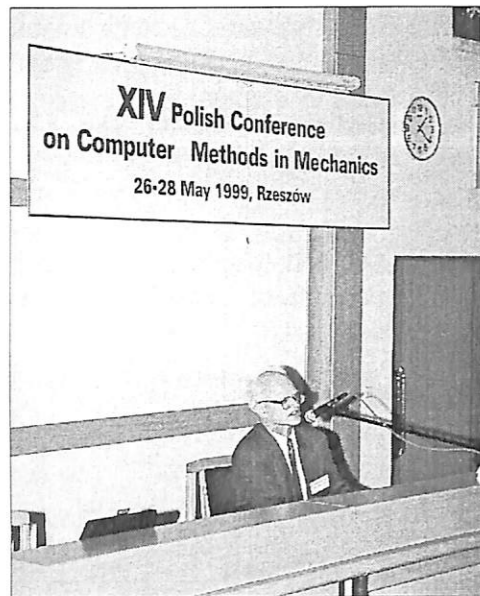
Władysław Lakota

Konferencja

PCCMM '99 XIV Polska Konferencja Metod Komputerowych w Mechanice

Metody komputerowe znajdują szerokie zastosowanie w rozwiązywaniu wielu zagadnień mechaniki. Dzisiaj trudno sobie nawet wyobrazić jakkolwiek postęp w badaniach naukowych bez takiego narzędzia, jakim są metody komputerowe.

Zagadnieniom zastosowania metod komputerowych była poświęcona XIV Polska Konferencja Metod Komputerowych w Mechanice.

Przewodniczący Komitetu Naukowego prof. Zenon Waszczyszyn (PK) - otwarcie konferencji (Fot. M. Misiakiewicz)

Polska Konferencja Metod Komputerowych w Mechanice jest cyklicznie organizowana co dwa lata od ponad 25 lat przez różne ośrodki naukowe w kraju. Powierzenie zorganizowania tej konferencji Politechnice Rzeszowskiej jest niewątpliwie wyrazem uznania przez Polską Akademię Nauk środowiska naukowego zajmującego się zagadnieniami metod komputerowych w mechanice.

Organizatorem konferencji był Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska ze współudziałem i pod patronatem Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej - Sekcji Mechaniki Konstrukcji, Komitetu Mechaniki - Sekcji Metod Komputerowych w Mechanice Polskiej Akademii Nauk oraz Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych w Mechanice.

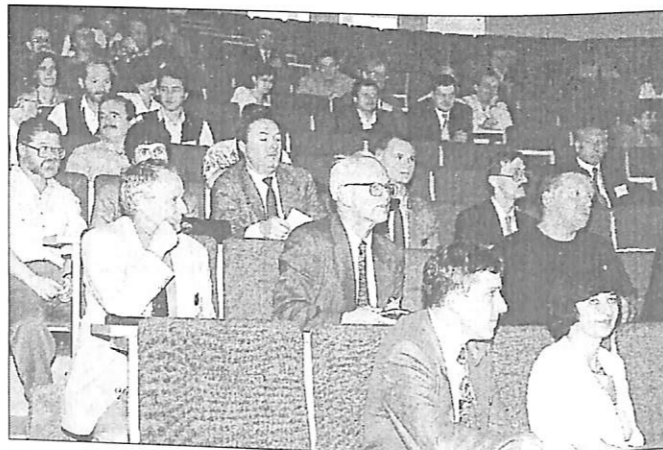
Konferencja odbyła się w dniach 26-28 maja 1999 r. w Rzeszowie. Obrady prowadzono w pięknym i funkcjonalnym obiekcie nowego Centrum Kongresowego lub jak kto woli - Zespole Sal Wykładowych Politechniki Rzeszowskiej.

Główne zagadnienia, jakie poruszano podczas obrad konferencji, to:

- matematyczne podstawy metod komputerowych,
- zastosowanie metod komputerowych w mechanice materiałów i konstrukcji ciał stałych,
- optymalizacja i analiza wrażliwości konstrukcji,
- komputerowe wspomaganie projektowania i eksperymentu,
- zastosowania inżynierskie.

Konferencja wzbudziła bardzo duże zainteresowanie. Zgłoszono 230 referatów, z czego Komitet Naukowy zakwalifikował 199 prac przesłanych przez autorów. Uczestnicy konferencji przybyli z Austrii, Belgii, Czech, Francji, Niemiec, Węgier, Korei, Litwy, Meksyku, Portugalii, Holandii, Stanów Zjednoczonych oraz z 28 wyższych uczelni i instytutów badawczych z całej Polski. Przedstawiono 7 referatów generalnych, 31 plenarnych oraz 161 plakatowych. Na uwagę zasługuje fakt przybycia z referatami generalnymi takich znamienitych gości, jak:

- **prof. Thomas A. Cruse:** "Regularized BEM Computational Strategy And Results For Elasticity" (Vanderbilt University, USA),
- **prof. Herbert A. Mang:** "Adaptive Ultimate Load Analysis Of RC Shells" (Technische Universität Wien, Austria),
- **prof. George van der Perre:** "Computer Methods In Biomechanics Research" (Katholieke Universitat Leuven, Belgium),
- **prof. Bert J. Sluys:** "Continuum And Discrete Models For The Analysis Of Fracture And Shear Banding" (Delft University of Technology, The Netherlands),
- **prof. Georg Thierauf:** "Parallel Evolutionary Optimization For Structures" (Universität Gesamthochschule Essen, Germany),
- **prof. Janusz Orkisz:** "Meshless Methods - A New Tool Of Computational Analysis" (Politechnika Krakowska),
- **dr hab. inż. Jan Walczak:** "Reliability And Efficiency In Nonlinear Finite Element Analysis" (ADINA R&D Inc. Watertown, MA, USA).

Sala obrad (Fot. M. Misiakiewicz)

Materiały konferencji zostały wydane przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej pod nazwą "Computer Methods in Mechanics", a wybrane przez Komitet Naukowy prace, w rozszerzonej objętości, zostaną wydrukowane przez następujące czasopisma naukowe:

- "Computer Assisted Mechanics & Engineering Sciences",
- "Engineering Transactions",
- "Archives of Civil Engineering".

W czasie konferencji zorganizowano zebranie Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych w Mechanice. W programie kulturalnym konferencji przewidziano spotkanie towarzyskie w sali kongresowej Hotelu "Budimex-Rzeszów", podczas którego wystąpił zawsze niezawodny, tryskający młodzieżą i wigorem Studencki Zespół Pieśni i Tańca "Połoniń". W drugim dniu po zakończeniu obrad uczestnicy zwiedzili klasztor oo. Bernardynów w Leżajsku oraz wysłuchali koncertu organowego.

Zorganizowanie tak dużej konferencji nie byłoby możliwe bez wydatnej pomocy władz oraz zaangażowanych w konferencję pracowników uczelni. Stąd też tą drogą wszystkim, którzy pomogli w organizacji konferencji, a w szczególności sponsorom, składają serdeczne podziękowanie niżej podpisani.

Władysław Lakota
Leonard Ziemiański

Sponsorzy
PCCMM '99

KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH
BROWAR "VAN PUR" S.A. RZESZÓW
"BUDIMEX-TOURIST" SP. Z O.O. RZESZÓW
DATACOMP KRAKÓW
KORPORACJA "VIP" RZESZÓW SP. Z O.O.
"KREDYT BANK" PBI S.A.
NARODOWY BANK POLSKI
ODDZIAŁ OKRĘGOWY W RZESZOWIE
"PERSENA" LTD. RZESZÓW
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
"HART-B.EX." SP. Z O.O. RZESZÓW
TELEKOMUNIKACJA POLSKA S.A. RZESZÓW
WSK "PZL-RZESZÓW" S.A.

Seminarium

Zaawansowane Metody Statystyki Matematycznej w Chemii Analitycznej

W dniu 10 września 1999 r. w Rzeszowie odbyło się czwarte seminarium nt. wykorzystania metod statystyki matematycznej w chemii analitycznej. Organizatorami seminarium była Katedra Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej PRz oraz Komisja Chemometrii i Komputeryzacji Chemii Analitycznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN.

W bieżącym roku spotkanie było poświęcone problemom zastosowania metod "drażenia danych" (ang. data mining) do pozyskiwania wiedzy z baz danych analitycznych. Podczas seminarium wygłoszono referaty o możliwościach i ograniczeniach stosowania metod drażenia danych i odkrywania wiedzy

w chemii, zastosowania metod statystycznych do automatycznego generowania systemów rozpoznawania struktury związków chemicznych, wykrywania nowej wiedzy o reakcjach chemicznych oraz wykorzystania sieci neuronowych i metod statystycznych do pozyskiwania wiedzy o korelacjach spektralno-strukturalnych.

Uczestnikom seminarium zostały zaprezentowane specjalistyczne programy komputerowe: SCANKEE-VVT, LERS i IstClass do poszukiwania ukrytych regularności w danych analitycznych.

Barbara Dębska

Egzamin BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE w Politechnice Rzeszowskiej

Czynne uczestnictwo w życiu naukowym i gospodarczym zjednoczonej Europy wymaga praktycznej znajomości języków obcych potwierdzonej certyfikatem. Wynika to z rozwoju nauki, techniki, gospodarki oraz obecności międzynarodowych firm w Polsce. Egzaminy potwierdzające znajomość języków obcych są bardzo popularne. Należą do nich np. egzaminy organizowane pod patronatem uniwersytetów Cambridge, Oxford, London, Reading, Instytutu Pitman, Trinity College w Londynie, Londyńskiej Izby Handlu i Przemysłu, CENTRA oraz organizacji International Conference Certificate, która proponuje European Language Certificates.

Jednym z egzaminów jest **Business English Certificate**, znany pod skrótem **BEC**, organizowany przez syndykat egzaminacyjny uniwersytetu Cambridge. Powstał w wyniku zapotrzebowania na egzamin zawodowego języka angielskiego.

W Polsce pierwsze egzaminy BEC odbyły się w czerwcu 1998 r. Egzamin BEC potwierdza umiejętności posługiwania się językiem angielskim w życiu zawodowym i może do niego przystąpić każdy, jeśli jego językiem ojczystym nie jest język angielski. Jest przeznaczony głównie dla osób pracujących, jak i tych, które planują kariery w szeroko pojętym biznesie, np. marketingu, produkcji, finansach czy pracy biurowej.

Business English Certificate jest egzaminem trzypoziomowym: BEC 1, BEC 2, BEC 3. Każdy poziom obejmuje komponent czytania, słuchania, pisania i mówienia. Egzaminy odbywają się w Polsce, po czym prace pisemne i testy są wysyłane do Wielkiej Brytanii, gdzie są oceniane. Kandydaci zdają egzamin ustny w Polsce w obecności przeszkolonych egzaminatorów i wyniki egzaminu ustnego są dołączane do pozo-

stałych testów. Po upływie około trzech miesięcy kandydaci otrzymują **certyfikaty**.

Dzięki staraniom **Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Rzeszowskiej 29 maja 1999 r.** w auli budynku S odbył się egzamin **Business English Certificate - poziom I**, w którym wzięło udział 65 uczestników. Byli to głównie studenci Politechniki Rzeszowskiej oraz osoby spoza uczelni. Mieliśmy przyjemność gościć koordynatora do spraw egzaminów językowych w Polsce (Country Examinations Manager) panią **Annę Gwardyś** z British Council w Warszawie, która czuwała, aby egzamin przebiegał zgodnie z regulaminem.

Egzamin rozpoczął się o godzinie 9⁰⁰ rano. Kandydaci po okazaniu dowodu tożsamości ze zdjęciem zajmowali wyznaczone miejsca.

Pierwsza część egzaminu trwała 70 minut i dotyczyła umiejętności pisania oraz czytania. Kandydaci musieli wykazać się znajomością słownictwa biznesowego, zrozumieniem tekstów zarówno krótkich, jak i dłuższych, od 150 do 350 słów. Teksty były notatkami służbowymi, artykułami z gazet, opisami, raportami, rutynową korespondencją, reklamami, broszurami, wykresami, tabelami, protokołami zebrań. Należało wykonać sześć zadań typu testu wielokrotnego wyboru, uzupełniania luk, dopasowania odpowiedzi, udzielania odpowiedzi na pytania: prawda - nieprawda.

W części pisemnej składającej się z trzech zadań kandydaci analizowali informacje podane np. w krótkich notatkach, listach, ogłoszeniach i wypełniali inne dokumenty, jak formularze, pisali notatkę służbową lub list.

Po przerwie kandydaci przystąpili do części sprawdzającej rozumienie ze słuchu, która trwała 40 minut. Obejmowała cze-

ry zadania. Na podstawie krótkich konwersacji, monologów, rozmów telefonicznych i jednej dłuższej dyskusji należało wykonać dwa testy wielokrotnego wyboru i dwa testy na uzupełnianie luk. Egzamin sprawdzał zrozumienie języka mówionego w różnych sytuacjach zawodowych, zarówno umiejętności zrozumienia dłuższych wypowiedzi, jak i umiejętności wyluskania konkretnej informacji w postaci np. danych liczbowych.

Egzamin ustny przeprowadziły dwie komisje, które pracowały w dwóch oddzielnych salach.

W standardowym formacie części ustnej egzaminu BEC biorą udział dwaj egzaminatorzy i dwaj kandydaci. Egzamin ustny składa się z dwóch części. W pierwszej części kandydaci odpowiadają na pytania egzaminatora związane z ich pracą, miejscem zamieszkania czy zainteresowaniami. Część druga przyjmuje formę wymiany informacji między kandydatami. Każdy kandydat otrzymuje kartkę z niepełną informacją. Brakujące szczegóły ma jego partner. Kandydaci zadają sobie pytania, odpowiadają na nie i uzupełniają brakujące informacje dotyczące realiów życia zawodowego.

Dla studentów Wydziału Marketingu i Zarządzania PRz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych od kilku lat prowadzi zajęcia Business English. W semestrze letnim w roku akademickim 1998/1999 zorganizowano specjalny lektorat, który miał na celu przygotowanie wybranych studentów do egzaminu BEC. Jego finałem był egzamin **Business English Certificate - poziom I**, który odbył się 29 maja 1999 r. w Politechnice Rzeszowskiej.

Alicja Mazurkiewicz

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pok. 1, tel. 86-51-357

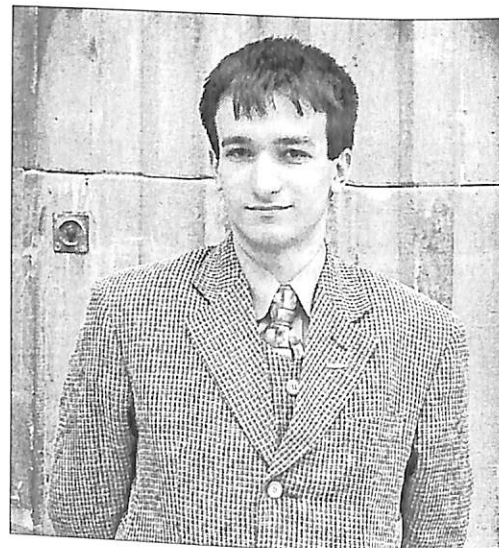
DO MŁODYCH

Koleżanki i Koledzy!

Znaleźliście się wśród grona studentów Politechniki Rzeszowskiej. Jest to początek nowego etapu w Waszym życiu. Będzie się on wiązał z dużym poświęceniem i dużą dawką nauki, ale nie tylko! Będą to również nowe znajomości i atrakcje, jakie będzie oferować uczelnia i Samorząd Studentów. To tylko od Was będzie zależało, czy będziecie spotykać się w tym samym gronie przez cały okres nauki.

Nowe miejsce to nowe zasady gry, dlatego też kilka rad starszego kolegi, które pomogą wam "znaleźć się" w nowym miejscu.

- ☛ "SOR" zmienił się tu na Pana Profesora, Pana Doktora i Pana Magistra.
- ☛ Tylko Wam zależy na zaliczeniu kolejnych semestrów.
- ☛ Przeczytajcie ten tekst, a dowiecie się, co zrobić, żeby przez okres studiów mieć pieniądze na życie, a od czasu do czasu na imprezę.

Daniel Kozdęba - przewodniczący Samorządu Studentów Politechniki Rzeszowskiej (Fot. Ł. Dziągwa)

Student wstępujący w mury naszej uczelni ma możliwość otrzymania szeregu świadczeń, które w wielu wypadkach stają się jego głównym źródłem utrzymania podczas studiów. Są to: stypendia socjalne, stypendia naukowe, zapomogi i stypendia dla osób niepełnosprawnych, kredyty studenckie. Wydatną pomocą jest tu również miejsce w domu studenckim oraz dopłata do wyżywienia w stołówce studenckiej. Politechnika Rzeszowska ma około 2200 miejsc w domach studenckich i stołówkę na 2200 miejsc. Pomoc materialna jest przyznawana przez studenckie wydziałowe komisje stypendialne na podstawie złożonych podań.

Kredyty i pożyczki studenckie

Kredyt może być przyznawany na cały okres studiów. Spłata kredytu zaczyna się rok po ukończeniu studiów (by w tym czasie dać studentowi możliwość znalezienia pracy). Obecnie tranza kredytu wynosi 400 zł. Szczegółowy tryb przyznawania kredytów reguluje ustawa o kredytach i pożyczkach studenckich. Kredyty mogą obecnie udzielać następujące banki: PEKAO S.A., BGŻ S.A., BPH S.A., Kredyt Bank PBI S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Wielkopolski Bank Kredytowy S.A., Bank Zachodni S.A., Górnoląski Bank Gospodarczy S.A. Więcej informacji na ten temat uzyskasz na stronie <http://www.men.waw.pl/> i stronie <http://www.psrp.org.pl/> lub w biurze Samorządu.

Stypendium socjalne

Jest przyznawane obecnie na jeden semestr. W semestrze zimowym jest konieczne złożenie deklaracji podatkowej (druk PIT) lub (i) zaświadczenia właściwego Urzędu Gminy o dochodach gospodarstwa rolnego. Termin składania podań na semestr zimowy upływa 15 września każdego roku. W semestrze letnim druk różni się tylko nieznacznie. Tym razem podajemy wysokość dochodu rodziny za październik, listopad i grudzień. Termin składania druku na semestr letni upływa 15 lutego. Druki stanowią również podstawę do przyznania: stypendium dla niepełnosprawnych, dopłaty do zakwaterowania i wyżywienia. Stypendium jest przyznawane w zależności od wysokości dochodu w rodzinie oraz samej sytuacji, w jakiej znajduje się dany student.

Studenti I BD na inauguracji wydziałowej 27 września 1999 r. w sali S-1 (Fot. M. Mistakiewicz)

Stypendium naukowe

Jest przyznawane za bardzo dobre wyniki w nauce. Student może je otrzymać po zaliczeniu I semestru. W przypadku wybitnych osiągnięć na polu nauki student może również ubiegać się o stypendia ministra. Wbrew mniemaniu nie jest tak trudno otrzymać stypendium naukowe. Wystarczy odrobina dobrej woli i samodyscypliny (z czym z reguły wszyscy mamy problemy).

Zapomogi

Są przyznawane w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych wypadków losowych (śmierć kogoś z rodziny, przezwłoka choroba itp.). Zapomoga jest przyznawana jednorazowo.

A teraz kilka dobrych wiadomości

Waszym niezawodnym przyjacielem będzie tutaj Samorząd Studentów Politechniki Rzeszowskiej. U nas znajdziecie radę, pomoc i potrzebne informacje, a jeśli zdecydujecie się zawitać do nas - nowych przyjaciele!

Będąc w naszych szeregach, czeka Cię dużo pracy, lecz my ze swojej strony oferujemy w zamian naukę i przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej w atmosferze zaufania i wzajemnej akceptacji.

Czekamy na Was w DS. Promień, ul. Akademicka 1, pokój 23. Druga wiadomość to czekające Was wkrótce otręsiny, czyli tradycyjne powitanie w gronie studentów przez starszych kolegów. Dokładne informacje na ten temat (czas, miejsce) będą udzielane pod wymienionym adresem bądź będą wywieszane na tablicach informacyjnych.

Zapraszamy

Monika Wójcik
Daniel Kozdęba

Studenty przed salami wykładowymi (Fot. M. Mistakiewicz)

Ruszajmy się

Sport Akademicki

OBOZY AZS - SOLINA '99

Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego PRz już po raz trzeci zorganizował obozy letnie nad Zalewem Solińskim.

Od 27 czerwca do 13 sierpnia br. na czterech turnusach szkolilo się i wypoczywało 80 studentów naszej uczelni.

Uczestnicy obozów mieli do dyspozycji łodzie żaglowe i wiosłowe kajaki, deski windsurfingowe oraz rowery górskie. Zajęcia prowadzili bardzo mili instruktorzy, a w wolnym czasie dominowała siatkówka. Meczem roku było spotkanie reprezentacji obozu z zespołem Zarządu Głównego AZS, w którym "pierwsze skrzypce" grał Sekretarz Generalny Bartłomiej Korpak. Przedstawiciele Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego wizytowali obozy organizowane przez Kluby Uczelniane i z tej okazji mogliśmy zaprezentować swoje umiejętności, rozgrywając mecz. Uczestnicy zakwaterowani byli oczywiście w namiotach, a smaczne i obfite posiłki przyrządzali sami w obozowej kuchni. Piękne letnie wieczory to oczywiście ogniska z gitarą, piosenką studencką i żeglarską.

Jednocześnie z turnusami rekreacyjnymi zorganizowaliśmy również kurs żeglarza jachtowego, który ukończyło kilkanaście osób, zdobywając patenty. Na zakończenie wszyscy zapowiedzieli, że powrócą tu za rok. Ahoj!

Stanisław Kolodziej

Uczestniczka obozu na desce windsurfingowej (Fot. S. Kolodziej)

Okładka: Zamek w Rzeszowie (góra), Zespół Sal Wykładowych PRz (dół), (Fot. M. Misiakiewicz)

Autorzy tekstów

dr inż. Grzegorz Bajorek
Katedra Konstrukcji Budowlanych WBiIŚ

dr hab. inż. Barbara Dębska,
prof. PRz
Katedra Informatyki Chemicznej
i Chemii Fizycznej WCh

mgr inż. Jerzy Klucznik
Kierownik Szkolenia Lotniczego
w Powietrzu OKL

mgr Stanisław Kolodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

dr inż. Władysław Lakota
p.o. Kierownik Zakładu
Badań Konstrukcyjnych WBiIŚ

mgr Alicja Mazurkiewicz
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski
Kierownik Katedry
Materialoznawstwa WBMIL

dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak,
prof. PRz
Prorektor ds. Ogólnych

mgr Halina Surowiec
Kierownik Samodzielnej Sekcji
Badań Naukowych i Umów

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji
Rozwoju Kadry Naukowej

dr hab. inż. Leonard Ziemiański,
prof. PRz
Prorektor ds. Nauki

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny

Grzegorz Bajorek
Wiesława Bober
Ewa Dziuban
Cecylia Heneczowska
Krystyna Ladoś
Barbara Mazewska
Marta Olejnik
(sekretarz redakcji)
Jan Sieniawski
(redaktor naczelny)
Bronisław Świder

Skład i łamanie

Joanna Mięka
Oficyna Wydawnicza
Politechniki Rzeszowskiej

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 86-51-255

Wydawca

Oficyna Wydawnicza
Politechniki Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Druk

Zakład Poligrafii PRz
zam. 71/99

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i opracowywania artykułów
oraz zmiany ich tytułów

Nakład 600 egz

Cena 1,50 zł